

‘Vriendelijke schoten voor de boeg’

door Hendrikus Loof, voorzitter PvdA-fractie in Provinciale Staten van Drenthe
bij de bespreking van de provinciale Voorjaarsnota

Op 19 juni 2019 heb ik in de commissiebehandeling van de Voorjaarsnota al aangegeven dat de PvdA in deze vergadering van Provinciale Staten (afgekort: PS) enige vriendelijke schoten voor de boeg wil afgeven voor wat betreft onze accenten en wensen ten aanzien van de begroting 2020.

A. Onze meetlat: versterking van de kwaliteit van het leven, wonen en werken

Bij de presentatie van het coalitieakkoord heb ik de sociale agenda expliciet genoemd. Dit coalitieakkoord gaat sterk uit van versterking van de kwaliteit van het leven, wonen en werken in Drenthe. Dat is voor ons de meetlat waarlangs we straks de uitgewerkte plannen en begroting van Gedeputeerde Staten (afgekort: GS) gaan leggen en daar zullen we de plannen en voorstellen op beoordelen.

B. Nieuwe vraagstukken

Wetende dat er na de verkiezingen en de collegevorming in het afgelopen voorjaar al meerdere nieuwe vraagstukken op het bordje van de provincie zijn gelegd.

- Denk aan de Eerste Kamer die een streep door het asbestverbod heeft gezet.
- Denk aan het Programma Aanpak Stikstof, dat door de Raad van State van tafel is geveegd, en waarvan de consequenties steeds duidelijker worden, ook voor onze provincie.
- En denk ook aan het Klimaatakkoord dat vorige week is gepresenteerd. Dat laatste wisten we natuurlijk en de inhoud was al grotendeels uitgelekt maar het ligt er eindelijk en nu gaat het er de komende tijd om spannen hoe op lokaal en provinciaal niveau handen en voeten wordt gegeven aan het akkoord. We zien in ieder geval uit naar de behandeling hiervan in het najaar.
- Én terwijl de voorjaarsnota geen blijmoedig verhaal is waar het gaat om de financiële huishouding van de provincie in de komende jaren. We hebben daarover twee weken geleden een aantal vragen gesteld waardoor we hopen z.s.m. meer duidelijkheid te krijgen over de financiële toekomstverwachting.
- En nu ik het daar over heb, maak ik even een uitstapje naar de gemeenten. Ook in gemeenteland worden in deze periode voorjaarsnota's behandeld en het beeld is op z'n zachtst gezegd niet positief. Enkele gemeentes spreken zelfs van dramatische financiële ontwikkelingen. Bij de behandeling van de jaarrekening heb ik hier ook al aandacht voor gevraagd. De gedeputeerde deelde onze zorgen hierover. De 12 Drentse gemeentes zijn belangrijke partners voor de provincie en ze werken mee aan het realiseren van onze ambities en doelstellingen. En omgekeerd.
We hebben elkaar nodig. We roepen het College dan ook op de reguliere contacten intensief voort te zetten en samen op te trekken richting politiek Den Haag waar voor een

belangrijk deel de sleutel ligt voor het oplossen van de gemeentelijke problemen. Want als gemeentes gedwongen worden om bijvoorbeeld op het sociaal domein, sport of zorg te bezuinigen dan komt de sociale agenda als geheel niet van de grond.

C. Gewenste inhoud van de sociale agenda

Terug naar het PvdA verhaal. Het verhaal van de sociale agenda. Wat moet er dan ín komen te staan, in die agenda?

1. Toegankelijkheid en uitgangelijkheid bevorderen

We verwachten een voorstel voor het instellen van een adviesraad toegankelijkheid die GS/PS gevraagd en ongevraagd van adviezen voorziet over voorgenomen beleid of uitvoering van beleid. Het begrip toegankelijkheid is een breed begrip maar er wordt ook steeds meer aan verbonden, zoals oud kunnen worden in je eigen veilige woning. Hoe staat het dan b.v. met uitgangelijkheid van gebouwen en woningen? Ik hoorde dat woord vorige week voor het eerst maar 't bestaat al heel lang...

2. Laaggeletterdheid bestrijden

We verwachten ook verdere voorstellen om, samen met relevante stakeholders, de problematiek van laaggeletterdheid (en dan hebben we het over ca. 45.000 Drentse inwoners) met kracht te bestrijden. Hiervoor hebben we in eerdere Statenperiodes al de nodige aandacht gevraagd én gekregen maar we zien de problematiek nog niet afnemen. Laaggeletterdheid is een belangrijke oorzaak van de sociaaleconomische tweedeling in de maatschappij en moet worden opgelost. Het aantal trajecten om taalvaardigheden te verbeteren zou wat ons betreft flink mogen toenemen.

3. Spreiding en bereikbaarheid van medische diensten op peil houden

Ook met betrekking tot zorg zien we graag dat er initiatieven worden ontplooid om de spreiding en bereikbaarheid van medische diensten in de provincie op peil te houden. Bijvoorbeeld door te onderzoeken of het inkopen van universitaire opleidingsplaatsen voor toekomstige medici die zich voor langere tijd aan Drenthe verbinden, tot de mogelijkheden behoort. In dit verband verwijs ik ook even naar de motie Universiteit van het Noorden die later vandaag op de agenda staat. We vinden het van groot belang om universitaire contacten waar mogelijk te versterken omdat dit ook nog eens erg belangrijk kan zijn voor werkgelegenheidsontwikkeling in Drenthe.

4. Kansen voor de sport

En we denken ook aan sport. Drenthe is pilotprovincie voor een regionale Sport Toekomst Verkenning die uiteindelijk tot een provinciale visie en mogelijk een provinciaal sportakkoord kunnen leiden. Dit biedt allerlei kansen voor, laat ik het samenvatten, een positieve sportcultuur in de breedste zin van het woord. Deze Sport Toekomst Verkenning kan mogelijk leiden tot provinciale investeringen die onderdeel kunnen gaan worden van de Investeringsagenda. Onze fractie komt daar na het reces, wanneer we PS-breed over de invulling van de investeringsagenda komen te spreken, op terug.

5. Cultuur stimuleren

En zeker denken we ook aan cultuur. Zowel wat betreft het consumeren daarvan als het produceren daarvan. Bijvoorbeeld door talentontwikkeling te stimuleren. Dat is goed in meerderlei opzichten. Naast economische spin-off draagt cultuur bij aan een gezond leefklimaat. In het bijzonder voor jeugd- en jongeren wat ons betreft.

D. Investeringsagenda

In het coalitieakkoord wordt de investeringsagenda aangekondigd. Een bedrag van €50 miljoen willen we investeren in de Drentse samenleving. De invulling van de agenda doen we gezamenlijk, hebben we afgesproken. Coalitie én oppositie.

E. IJkpunten van de PvdA bij uitvoering Klimaatakkoord

Aan de hiervoor al genoemde vriendelijke schoten voor de boeg voor de komende begroting en een enkel schot voor de investeringsagenda wil ik er nog een enkele aan toevoegen. Geen losse flodders wat ons betreft. Het Klimaatakkoord en de maatregelen daarin gaan we uitgebreid bestuderen en bespreken de komende maanden. Voor de PvdA telt in het bijzonder dat een eerlijke verdeling van lusten en lasten gekoppeld aan draagvlak en participatie belangrijke ijkpunten zijn. Evenals een woonlastenneutrale uitvoering. We kunnen ons goed voorstellen dat we voor de komende jaren een energietransitiefonds instellen dat ons maar in het bijzonder onze inwoners en het MKB gaat helpen bij de uitvoering van het Klimaatakkoord.

En ten slotte blijven wij ook aandacht vragen voor het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed zoals sportaccommodaties en dorpshuizen.

F. Afrondend: PvdA stemt in met Voorjaarsnota

Ik rond af. We stemmen in met de Voorjaarsnota en, voor de volledigheid, ook met de bijbehorende financiële documenten (begrotingswijziging en bestuursrapportage). We zien uit naar een vertaling van onze bijdrage door Gedeputeerde Staten voor de komende begroting.

3 juli 2019